

NORGES HØYESTERETT

Den 20. januar 2023 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Webster, Østensen Berglund og Høgetveit Berg i

HR-2023-147-U, (sak nr. 22-178942SIV-HRET), sivil sak, anke over beslutning:

Marine Supply AS

(advokat Trond Skogly)

mot

A

(advokat David Hilton)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder lagmannsrettens nektelse av å fremme en anke etter tvisteloven § 29-13 andre ledd. Anken som er nektet fremmet gjelder krav om personlig betalingsforpliktelse for levering av bunkers og smøreolje til en fiskebåt.
- (2) Marine Supply AS er et rederi som har spesialisert seg på salg av bunkers og smøreolje i havner og offshore.
- (3) A var nestleder i selskapet Sen Havfiske AS, som ble etablert i september 2018 og hadde virksomhet innen hav- og kystfiske. Sen Havfiske eide fiskebåten Øygarden, og A var kaptein på Øygarden.
- (4) I april 2020 ble det inngått avtale mellom Sen Havfiske og Marine Supply om levering av bunkers og smøreolje til Øygarden, som var på fiske på den vestafrikanske kysten. Avtalen ble inngått etter korrespondanse mellom A og B (daglig leder i Marine Supply). Det er uomtvistet at Sen Havfiske hadde økonomiske problemer i denne perioden, og at Marine Supply var kjent med dette.
- (5) Marine Supply leverte i henhold til avtalen i mai 2020, og Sen Havfiske ble fakturert for leveransen. Samtlige fakturaer hadde forfall i juli 2020, og ble ikke betalt. Sen Havfiske begjærte oppbud 18. august 2020. Etter noe dialog mellom partene, rettet Marine Supply deretter kravet mot A personlig. Dette ble formelt gjort ved faktura av 23. april 2021 på 48 610,39 USD og 3 242 USD.
- (6) Partene er uenige om hva som ble avtalt mellom B og A i april 2020. Marine Supply hevder at A har påtatt seg personlig garanti for oppgjør for leveransen. Saken ble innstilt av forliksrådet. Marine Supply tok deretter ut søksmål mot A med krav om betaling av fakturaene.

- (7) Hordaland tingrett avsa 1. juli 2022 dom med slik domsslutning:
- «1. A frifinnes.
 2. Marine Supply AS dømmes til å betale saksomkostninger til A med 153 250 – etthundreogfemtiretusentohundreogfemti – kroner innen 2 – to – uker fra dommens forkynnelse.»
- (8) Marine Supply anket til lagmannsretten, som i brev av 5. oktober 2022 varslet at retten vurderte å nekte anken fremmet.
- (9) Gulating lagmannsrett avsa 25. oktober 2022 beslutning med slik slutning:
- «1. Anken nektes fremmet.
 2. I saksomkostnader for lagmannsretten betaler Marine Supply AS 33 687,50 – trettiretusensekshundreogåttisyvtusen – kroner og 50 – femti – øre til A innen 2 – to – uker fra forkynnelsen av denne beslutningen.»
- (10) *Marine Supply AS* har anket til Høyesterett. Anken gjelder saksbehandlingen og det er lagt ned påstand om at lagmannsrettens beslutning oppheves. Det er anført at lagmannsretten ikke har utøvd et forsvarlig skjønn. Lagmannsretten har lagt til grunn for lav terskel ved nektelsen av å fremme anken.
- (11) As personlige forpliktelse framgår av e-post mellom partene av 30. april 2020. Her står det uttrykkelig at A «innestår» for riktig betaling. På tross av at det skriftlige materiale trekker i en annen retning enn det resultat tingretten kom til, legger lagmannsretten til grunn at de har et tilstrekkelig og forsvarlig grunnlag for å konstatere at anken «klart» ikke vil føre frem.
- (12) Lagmannsretten har videre vist til at tingretten har gjort en «god og grundig vurdering» ut fra dokumentbevis og etter å ha hørt partsforklaringer. Partsforklaringene har imidlertid lagmannsretten ikke forutsetninger for å gjøre noen selvstendig vurdering av.
- (13) Samlet sett fremstår lagmannsrettens vurdering som uforsvarlig i lys av det strenge krav om at det skal være «klart» at anken ikke kan føre frem.
- (14) A har i sitt tilsvaer lagt ned påstand om at anken forkastes. Det er anført at det ikke foreligger feil ved saksbehandlingen fra lagmannsrettens side. Høyesterett kan ikke overprøve den rettsanvendelsen som lagmannsretten har lagt til grunn når lagmannsretten har kommet til at anken klart ikke kan føre frem. Høyesterett kan heller ikke prøve lagmannsrettens bevisvurdering.
- (15) Lagmannsretten har foretatt en konkret vurdering. Det er tatt utgangspunkt i den skriftlige korrespondansen mellom partene og foretatt en tolkning av denne. Ved tolkningen av ordlyden legger lagmannsretten vekt på at begrepene sikkerhetsstillelse og garanti ikke ble brukt. Lagmannsretten legger videre vekt på den avtalerettslige forfatterregelen ved tolkning av avtaler samt bakgrunnen for utsagnet.
- (16) Lagmannsretten har i denne saken hatt forsvarlige muligheter til å vurdere saken uten forklaringer fra partene. Lagmannsretten har konkludert med at de skriftlige bevisene i saken

og ubestridte faktum er avgjørende for resultatet. Lagmannsrettens begrunnelse må videre anses tilstrekkelig.

- (17) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at beslutningen om ankenektelse ble tatt i medhold av tvisteloven § 29-13 andre ledd. Utvalgets kompetanse er begrenset til å prøve lagmannsrettens saksbehandling, jf. femte ledd. Denne kompetansen omfatter om lagmannsrettens skjønnsutøvelse har vært forsvarlig, jf. Rt-2009-1118 avsnitt 61 samt Rt-2015-506 avsnitt 17. Dette omfatter om det ut fra rettsspørsmålene i saken var forsvarlig av lagmannsretten å nekte anken og om bevisbildet for lagmannsretten tilsa at en fullt ut skriftlig forenklet behandling kunne gi et forsvarlig avgjørelsesgrunnlag. Ankeutvalget kan også prøve om lagmannsretten har bygget på en for lav terskel for å nekte anken fremmet, jf. Rt-2011-1291 avsnitt 19.
- (18) For at lagmannsretten skal kunne nekte en anke fremmet etter tvisteloven § 29-13 andre ledd, må retten enstemmig finne det «klart at anken ikke vil føre fram». Vilkåret skal tolkes strengt og det kreves en høy grad av sikkerhet for at resultatet ville blitt stående etter en eventuell full ankeprøving, jf. Ot.prp. nr. 51 (2004–2005) side 476.
- (19) I saken foreligger det skriftlig, tidsnært bevis som trekker i retning av at A påtok seg et personlig ansvar for gjelden som oppsto ved Marine Supplys leveranse av bunkers og smørølje til fartøyet Øygarden. Av e-postutvekslingen fremgår:
- «Hei A,
- Viser til samtaler og mailer.
- Som avtalt bekrefter du at Sen Havfiske AS og A innestår får riktig betaling.
- Renter betaler du for de siste 6 ukene av kreditten. Total kreditt tid er 10 uker.
- Avtalt pris på bunkers er USD 320,- pr MT. Smørøljen blir iht regning i USD.
- Lykke til og håper på godt fiske. Har troa du får det her til.»
- «Dette er helt OK.
- Tusen takk for hjelpen.
- Med vennlig hilsen
- A»
- (20) Tingretten kom likevel til at A ikke var personlig ansvarlig. Retten viser til partenes forklaringer og de øvrige omstendighetene i saken som grunnlag for dette.
- (21) I anken til lagmannsretten la Marine Supply frem e-poster mellom partene, skrevet kort tid etter at Sen Havfiske gikk konkurs. Her etterlyser Marine Supply betaling fra A selv. Hans avvisning av at det foreligger et personlig ansvar synes først å komme på et senere tidspunkt.
- (22) Lagmannsretten har ikke kommentert dette utover å vise til at de nye bevisene er vurdert. Samtidig er det lagt vekt på at Marine Supply ikke fremmet krav mot A før etter åtte måneder.

Den fremlagte e-postkorrespondansen tegner imidlertid et noe annet bilde. Det fremgår ikke av tingrettens dom hva partene har forklart om denne kontakten.

- (23) I en slik rettslig og faktisk situasjon er det ankeutvalgets oppfatning at det ikke var forsvarlig av lagmannsretten å nekte anken fremmet ved en fullt ut skriftlig behandling hvor retten ikke har hørt partenes forklaringer. Etter ankeutvalgets syn må lagmannsrettens beslutning oppheves.
- (24) Anken har ført frem, og i samsvar med hovedregel i tvisteloven § 20-2 finner utvalget at den ankende part må tilkjennes sakskostnader for Høyesterett. Marine Supply har krevd 13 500 kroner i sakskostnader for ankeutvalget. Kravet tas til følge. I tillegg tilkjennes ankegebyr på 7 338 kroner.

S L U T N I N G

1. Lagmannsrettens beslutning oppheves.
2. I sakskostnader for Høyesterett betaler A til Marine Supply AS 20 838 – tjuetusenåttehundreogtrettiåtte – kroner innen to uker fra forkynnelse av kjennelsen.

Cecilie Østensen Berglund
(sign.)

Bergljot Webster
(sign.)

Borgar Høgetveit Berg
(sign.)